

Силабус курсу

Моніторинг галузевих ринків

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань 07 Управління та адміністрування
Спеціальність 076 Підприємництво та торгівля
Освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»

Рік навчання: II, Семестр: III

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська, вид підсумкового контролю: залік

Керівник курсу

К.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу

Чикало Інна Василівна

Контактна інформація chykalo.i.v@gmail.com, +380974070793

Опис дисципліни

Підвищення конкурентоспроможності національної економіки потребує забезпечення ефективного розвитку ринків. В умовах воєнного стану в країні відбуваються трансформаційні зміни у всіх сферах суспільного життя, що призводить як до зміни сукупного попиту, так і зміни сукупної пропозиції. За цих умов постає необхідність проведення постійного спостереження за станом ринків, їх складовими елементами та оцінювання факторів впливу на їх стан для вироблення дієвих важелів економічної політики з метою формування оптимальної структури національної економіки та забезпечення ефективного її функціонування.

Дисципліна «Моніторинг галузевих ринків» є вибірковою дисципліною, яка спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо сучасних підходів, методів, моделей, інструментів дослідження особливостей організації галузевих ринків, оцінки економічних наслідків їх функціонування, дослідження стратегічної поведінки виробників в умовах цих ринків. Також розглядаються моделі оцінювання, аналізу, прогнозування та оптимізації використання потенціалу відповідних ринків для вироблення публічної політики.

Структура курсу

№з/п	Тема	Результати навчання	Завдання
1	Характеристика галузевих ринків. Індикатори та показники його стану	Знати сутність ринку та його суб'єктів, основні теорії та методології економіки і організації галузевих ринків, системо утворюючі елементи галузевого ринку, характерні риси галузевих ринків, межі галузевих ринків і підходи до їх визначення, класифікацію галузевих ринків, систему показників та індикаторів стану галузевих ринків.	Питання, тести
2	Система моніторингу галузевих ринків	Знати сутність моніторингу, види моніторингу галузевих ринків, принципи проведення моніторингу галузевих ринків, складові елементи моніторингу галузевих ринків. Вміти формувати алгоритм системи моніторингу галузевих ринків та застосовувати засоби проведення моніторингу галузевих ринків.	Питання, тести, задачі
3	Технології моніторингу галузевих ринків	Отримати здатність застосовувати методологічні підходи до моніторингу галузевих ринків (процедуру проведення моніторингу галузевих ринків, алгоритм проведення моніторингу галузевих ринків).	Питання, тести, кейси
4	Методи моніторингу галузевих ринків. Особливості їх застосування на різних типах галузевих ринків в умовах війни	Набути навички володіння методологією моніторингу галузевих ринків, моніторингу галузевих ринків, що базуються на експертних оцінках, методами стратегічного аналізу, статистичними методами моніторингу, особливостями застосування методів на різних типах галузевих ринків.	Питання, задачі
5	Моніторинг кон'юнктури галузевих ринків	Знати сутність кон'юнктури галузевих ринків, основні завдання моніторингу кон'юнктури галузевих ринків, класифікацію видів кон'юнктури та кон'юнктурутворюючих факторів, систему показників кон'юнктури галузевих ринків. Вміти оцінювати макроекономічні і мікроекономічні показники кон'юнктури, показники аналізу розвитку галузевих ринків у статистиці і в динаміці. Набути вміння застосовувати методи аналізу кон'юнктури галузевих ринків та методів аналізу кон'юнктури галузевих ринків.	Питання, тренінгові справи
6	Моніторинг динаміки і попиту і пропозиції на галузевих ринках	Набути навички оцінювання попиту та пропозиції на галузевому ринку, еластичність попиту і пропозиції на різних типах галузевих ринків. Володіння методикою оцінювання показників попиту їх пропозиції галузевих ринків та їх змін в динаміці, факторів впливу на зміну попиту і пропозиції галузевих ринків, методів аналізу інформації.	Питання, задачі

7	Моніторинг цін і ціноутворення на галузевих ринках	Набути навички застосування методів ціноутворення на окремих галузевих ринках, методики проведення моніторингу цін та ціноутворення на галузевих ринках, технології спостережень за змінами цін на галузевих ринках. Знати порядок збору цінової інформації та методику розрахунку базових та середніх цін на галузевих ринках.	Тести, задачі, управлінські ситуації
8	Аналіз і оцінка потенціалу та структурних пропорцій на галузевих ринках	Набути навички оцінювання потенціалу галузевого ринку, факторів формування частки ринку, показників забезпеченості та використання ресурсів підприємства та галузевого ринку, впливу екстенсивних та інтенсивних факторів на розвиток галузевих ринків, факторів на зміну долі ринку, структура галузевих ринків в розрізі їх основних типів.	Питання, кейси
9	Моніторинг конкурентного середовища галузевих ринку	Набути навички оцінювання конкурентного середовища та його складових, аналізу факторів макросередовища та побудови карти стратегічних груп.	Питання, тренінгові справи
10	Прогнозування основних тенденцій розвитку галузевих ринків	Набути навички володіння методикою прогнозування розвитку галузевих ринків, методами прогнозування кон'юнктури ринку, прогнозування тенденцій розвитку галузевих ринків.	Тести, задачі
11	Організація моніторингу галузевих ринків на підприємстві. Інформаційне забезпечення моніторингу	Набути навички позиціонування підприємств на галузевих ринках, адаптивного позиціонування підприємств на галузевих ринках, моніторинг ключових факторів успіху підприємства,	Питання, задачі, управлінські ситуації
12	Організація маркетингового моніторингу галузевих ринків	Знати економічну сутність маркетингового моніторингу галузевих ринків, технології проведення маркетингового моніторингу галузевого ринку, маркетинговий мікс галузевого ринку, методи та інструменти проведення маркетингового моніторингу галузевих ринків, методичні підходи до сегментації галузевих ринків.	Задачі, управлінські ситуації
13	Аналіз та оцінка ринкового ризику підприємства в умовах воєнного стану	Виробити навички ідентифікації ризику, причин виникнення ризику, технології ризик-менеджменту.	Задачі, ділові ігри
14	Прогнозування ринкової поведінки підприємства	Набути навички прогнозування поведінки підприємств в умовах різних типів ринкових структур, прогнозування розвитку поведінки підприємства на засадах вивчення споживчої поведінки покупців в умовах ринкової економіки, прогнозування ринкової поведінки підприємств.	Тренінгові справи

Літературні джерела

1. Квятковська Л. А., Івко А. В. Система моніторингу ринку при прийнятті ефективного управлінського рішення. *Економіка та держава*. 2021. № 3. С. 118–124.
2. Конкурентоспроможність підприємства: підручник за заг. ред. д-ра екон. наук, професора, академіка НААН України Даниленка А.С. К.: Центр учбової літератури, 2020. 320с.
3. Лагутін В., Герасименко А. Галузеві ринки в економічній системі ХХІ століття. *Вісник*

Київського національного торговельно-економічного університету. 2019. № 3. С. 5-15.

4. Михальчишин Н. Л. Теорія галузевих ринків навчальний посібник. Львів: Вид-во «Манускрипт», 2022. 332 с.
5. Оболенцева Л. В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку: підручник. Харків: ХНАМГ, 2020. 249 с.
6. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Оцінка впливу війни на мікро-, малі та середні підприємства в Україні. Київ: Програма Розвитку ООН в Україні, 2024 р., 86 с.
8. Пилипенко Г.М. Фірми, ринкові структури та стратегії у світовій економіці. навч. посіб. Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 104 с.
9. Про Антимонопольний комітет України : Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII. URL : : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main>.
10. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 № 236/96 ВР. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=236%2F96-%E2%F022>.
11. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11. 01.2001 №2210-III URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2210-14>.
12. Про ціни і ціноутворення. Закон України URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5007-17>.
13. Споживчі тренди українців на третьому році великої війни. Результати оцінки Gradus Research Company. URL: <https://gradus.app/kk/open-reports/consumer-trends-ukrainians-third-year-great-war-saving-money-becoming-more-picky-about-brands/>.
14. Стратегія демографічного розвитку України на період до 2040 року. Розпорядження КМУ від 30.11 2024 р. № 922-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/uploads/public/66f/c43/106/66fc4310689bb131307545.pdf>.
15. Хименко О.А. Засади та шляхи удосконалення державної політики щодо активізації розвитку національної інноваційної системи в Україні. *Ефективна економіка*, 2020. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7732>
16. Cabral L. Introduction to Industrial Organization. - The MIT Press, 2000. – 355 p.
17. Hunt S.D., Lambe C.J. Marketing's contribution to business strategy: market orientation, relationship marketing and Resource-Advantage Theory. International Journal of Management Reviews. March 2000. Vol. 2, Issue 1.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагиату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінги	Самостійна робота
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття).	Тестування по темах 1-14 на платформі Moodle, що включає 20 тестових питань, правильна відповідь на кожне із яких оцінюється по 5 балів	Визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу за виконану частину завдань (4 завдання)	Оцінка за виконану самостійну роботу визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконані окремі завдання (11 завдань) в рамках виконання проекту моніторингу галузевого ринку

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом